

VESZPRÉMVÁRMEGYE

FÜGGETLEN POLITIKAI LAP.

Előfizetési ár:

Egész évre — 12 korona. Negyed évre — 3 korona.
Fél évre — 6 „ Egyes szám — 24 fillér.
Külségi jegyzék, egész évi előfizetésnél kedvezményesen
10 koronáért kapják a lapot. — Nyílttér petit sora 40 fillér.

Felelős szerkesztő:

Horváth Rezső dr.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Veszprém, Galamb-utca 2. szám.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal és Fodor Ferenc könyvkeres-
kedése, Szabadság-tér 3. szám. — Kéziratokat nem adunk vissza.
Eljegyzések és béli meghívók külső díja 8 korona. Felhívások, adomá-
nyok, közszemélyi hívtatások soronként 20 fillér. — Telefon 54.

A nemzethez!

Budapest, 1915. máj. 29.

Olasz szövetségünk, aki felett 30 esztendőn át tartottuk oltalmazó karunkat, a ki a mi barátságunknak köszönheti békéjét, haladását, anyagi és szellemi javakban való előmenetelét, aki egész birodalmat szerzett Afrikában, amelyre a mi támogatásánk nélkül még csak álmban sem gondolhatott, orvul támadott meg bennünket éppen akkor, a midőn önként át akartuk neki adni a monarchiánknak olaszlakta határszéleit. Elérkezettnek látta a pillanatot, eldobta az álarcot, orgyilkos törével hátha támadja az egész Európának, az olasz nemzetnek szabadságát is fenyegető orosz óriással harcban álló Monarchiát.

De rosszul számított. 10 hónapi hősieks küzdelemben megtanultunk tulerővel szemben állni. Feltartóztattuk, megőrlöttük, futásra kényszerítettük keményebb ellenségnek milliónyi hadát. Győztes seregeink nemes haraggal párosult utálattal fordulnak az áruló felé, hatványozott elszántságot, ujjalt erőt szegezve az új ellenség mellé. Lovagias lelkének egész valójában felháborodástól remegve, tette kész elszántságban égve áll az egész nemzet új harc felé menő katonáink mögött. Mint annyszor a multban, az új ellenség, az új veszély ujjalt erővel váltja ki a magyar jellem legdicsőbb tulajdonságait. Visszavonás kishitűség csüggedés nem látható sehol. Az egész nemzet

nagy egységes tettere kész önfeláldozó elhatározás.

A kormány, amelyet ezekben a nagy időkben állított a nemzet élére az isteni gondviselés, érzi a felelőség súlyát, a feladat nagyságát, de érzi azt is, hogy mindenre képes és mindenre kész nemzetre támaszkodhatik, a melynek egyesíteni, szervezni és küzdelemben vinni kell minden erejét. Ezt várja a nemzet a kormánytól; ezt parancsolja saját kötelességérzete; ezt a nagy célt szabad csak ismerni, hogy méltónak bizonyuljon a nemzethez, mely sorsának gongozójává tette őt.

Ettől a tudattól áthatva fordul a kormány a nemzethez azzal a felhívással, hogy bocsássa rendelkezésére minden téren, az egész vonalon összes erejét s a véráldozat mellett, amelyet olyan pazar hősiességgel ont a haza oltárára a nemzet, gazdasági téren is adja a haza szolgálatába erőforrásait.

A háboru nemcsak vért, anyagi javakat is kíván. A győzelemnek gazdasági erőfeszítésünk is egyik előfeltétele. Teljes siker és dicsőség csak annak a nemzethez homlokát övezheti, a mely gazdasági téren is megüti a mértéket.

Ezt az áldozatkészséget, ezt az elszántságot nyilatkoztatta a nemzet a háboru eddigi folyamán. Zugolódás nélkül tűrte a gazdasági bajokat; egymáson segítve igyekezett a hadrakelték munkáját is teljesíteni. Fényes tanujeleit adta a jószívűségnek, a

felebaráti szeretet áldozatkész munkájának s az első hadi kölcsönnek példátlanul álló eredményével ámulatba ejtette a világot.

Éppen most, kevés nappal az olasz árulás előtt, fordult a kormány a második hadikölcsönrel a nemzethez. Az eddigi eredmény a nemzet önbizalmának, gazdasági erejének és áldozatkészségének újabb tanujele. De most az új ellenség, az új veszedelem láttára újabb, fokozottabb erő-kifejezés szüksége mutatkozik.

Ezért a kormány meghosszabbította a hadikölcsön eredetileg tervezett aláírási határidejét és a hadikölcsön tömeges jegyzésére hívja fel a nemzetet.

A nemzetnek rettenthetetlen elszántságát ezen a téren is be kell bizonyítania.

A hadikölcsönben való részvétel becsületbeli kötelessége mindenkinek, a ki a szükséges anyagi eszközökkel rendelkezik. A háboru nagy tökéket hozott forgalomba. Pénzzé tette a polgárok millióinak terményekben, állatokban s más árukban fekvő anyagi javait. Ennek a pénznek egy részét fektesse mindenki a hadikölcsön értékeibe. Annak fokozott, tömeges aláírása nemzeti cselekedet, amely hatványozza a nemzet élet-halál harcában rendelkezésre álló anyagi és erkölcsi erőt.

Budapest, 1915. május hó 27-én.

Tisza István, s. k.

Egy magyar brigádról*).

Írta: Sebők Imre dr.

Piros Pünkösdi napján, tavaly ilyen tájban odahaza volt még ez a tömérdek sok ember. Ki a kertben kapált az ünnep előtti napon, ki a vetést nézte, hogyan zöldül szépen, ki meg lovat patkolt a kis kovácsműhely előtt. A mikor föl szakadt a pünkösdi hajnal, templomba készült ki-ki a maga hite szerint; fényecsszímák, fekete dalmányok sötétlettek az uton, amerre az Isten háza állott. Az egyik templomban szólt az orgona, szállott a tömjénfüst, a másikkban harsogott a szoltár; a nagy, a szent lélek jövetelét ünnepelte ezen a napon minden Krisztus hívó ember. Ki hitte volna akkor, hogy másik ötven nap múlva, újabb pentekoszta multán megint egy lélek száll le a Földre, ez is tüzes lesz, mint amaz, de nem pünkösdi tűz lesz benne, hanem háborus tűz, a háboru lelke?

Éppen ötven napra az első pünkösdi után jött el az a másik; megtörtént az ultimátum és megjelent az első mozgósítási híradás. Az még kétségbe hagyta ezt a Rába-Duna szögét, hogy a férfinepe belekerül-e a háboruba, de még egy-néhány nap és az általános mozgósítás eldőntötte a kérdést. Hogyan volt az otthon, a mikor ez a sok derék falusi ember Sopronban, Mosonban, Veszprémben fölvetve a régi mintájú, de egyébként tiszta, szép sötétlők honvédruhát, azt nem tudom, nem láttam, bizonyára sok bucsuzkodás és könnyhullatás történt, de ez még otthoni dollog; a háborus része ott kezdődik, a mikor augusztus derekán odafönn Galícia közepén ki-

szállott a vonatokból tizenkétezer formaruhás ember, egy magyar népfőlkelő-dandár.

A tarnovi országot volt az a hosszú fehér szallag, a mely föltele kanyarodva belevezetett a Visztula és a Szan szögébe, oda, a hol a galiciái föld a legmélyebben nyulik be az orosz testbe. Ezen a kigyózó fehér szallagon menetelt már napok óta, harminc-negyven kilométeres uttal a dandár. Ki tudja akkor, hogy merre megyünk? Egyet tudtunk mindnyájan, hogy a cél az orosz határ. Augusztus 20-ika volt, Szent István király napja, a mikor azt elértük; azután még egy-két nap a határ mentén tovább és akkor következett az oroszok nagy határvédőerőssége, a Tanyev. Jól megszerkesztették itt a határt orosz részről, a mikor utoljára osztottak Galicián; a térképen nézve, szinte csodálkozik az ember a nagylelkűségén, a mellyel a másfélszáz évvel előtti orosz diplomácia és a határmérő bizottság ezen a helyen ilyen mélyen beengedte Ausztriát a régi lengyel királyság területébe. De közelről nézve, kitűnik a nagylelkűség oka: nyugatról a Visztulában, kelet felől a Szanonon teli ingoványos, erdős Tanyev-régióban olyan erősséget kapott az orosz határ, hogy akkori sztratégiai fogalmak szerint ezen a helyen sokáig nem kellett félnie ellenséges betöréstől. Fokozta még az orosz az erősségét azzal, hogy ezen a határrészleten egyáltalában nem épített utat, a ki erre felé be akar jönni, ám maga lássa, hol tud átlépni az erdőn?

Azt majd a haditörténelem mondja el, hogy milyen zseniálisan vágta át magát benyomuló hadseregünk egyszerre több helyen is ezen a hőmök-, erdő- és mocsárgáton; a valóság az, hogy

augusztus 24-én este ott állt már a dandár Kraszniktól balra, a mikor üldöző ágyúink tüzeben javában futott a Krasznik alól elvert orosz sereg. A csatát balsszármánynál, Goszcieradovnál ott hevertek még a holttestek az uton, még égtek a körülfekvő falvak, harmadik napra rá azután Lublin alatt mi is benne voltunk a tüzeben.

Talán tizenöt kilométerre Lublin alatt balra, a Chodel városka fölött levő erdőn kapta a brigád az első tüzet. Balra tőle M. generálisnak, a stoláci hősnek ugyancsak népfőlkelő dandárja állott; ez a két dandár foglalkoztatta itt az orosz, a mig Krasznik felől a jobbszármányon tekintélyes német erők vonultak nehéz ágyúkkal Lublin alá. Itt esett meg a derék magyar népfőlkelő tűz- és vérkeresztisége, az első szilaj roham. Itt csodálkozt el először a magyar parasztember, mikor srappellel löttek reá; eddig legföljebb ha égi-háborukor a szalmakazal alól nézte, hogy nem vág-e bele a menydörgös menykő? Itt, a Chodel fölött levő erdőn kellett megszoknia, hogy van annál rosszabb is: ha visítva, hijjogva érkező kis bárányfehér felhők robbannak szét a feje fölött és belőlük hull a gyilkos ólomesó. Nem lehet mondani, hogy nem konfundálta a magyart az első srappellőtűz; a hogyan a sebesültek estére a köztözhelyen mondták:

— Valahogyan nem így! — képzelték etté a dolgot. Azt hitték, hogy mint jóapáink tették negyvennyolcban, itt is majd egy kissé az erdőszélről lövöldözgetnek a muszkára, az meg vissza; azután egymásnak mennek. Keserves csalódás volt az orosz tüzésérségi tűz, a gépfegyver, meg az oroszoknak a japán háboruban drága áron szer-

Hadifoglyok alkalmazása a mezőgazdaságban.

A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének végrehajtó bizottsági ülésében terjesztették elő a földművelésügyi miniszter rendeletét a hadifoglyoknak mezőgazdasági munkára való alkalmazásának feltételeiről. Ennek a rendeletnek lényegesebb intézkedéseit fővárosi tudósítónk a következőkben ismerteti:

Egyes birtokosoknak, akik legalább 200 hadifoglyot óhajtanak gazdaságukban alkalmazni, az illetékes főispán útján kell eziránt kérvényt beadniok a honvédelmi minisztériumban működő Hadfelügyeleti Bizottsághoz. A feltételek is ugyanott, vagy az illetékes hadtest székhelyén levő cs. és kir. katonai parancsnokságnál tudakolhatók meg.

Magánosok részére 200-nál kisebb csoportokban hadifoglyok gazdasági munkára ki nem adhatók, azonban abból a célból, hogy a gazdasági munkák elvégzése a közép- és kisbirtokosok gazdaságaiban is a lehetőséghez képest biztosítható, a hadifoglyoknak nagyobb gazdaságok részére 200-as csoportokban leendő engedélyezésén kívül a cs. és kir. hadügyminiszter hozzájárult ahhoz, hogy a hadifoglyok községek (városok) részére is rendelkezésre bocsáttassanak és ilyenképpen a község (város) szavatossága mellett a hadifoglyok oly gazdaságokban is alkalmazást nyerhessenek, ahol a gazdasági munkák elvégzésére csakis kisebb munkaerőre van szükség.

A községeknek (városoknak) a hadifoglyok igénybevétele, illetve kiutalása iránti kérvényei úgy terjesztendők fel az alispánok, illetve a polgármesterek útján a földművelésügyi miniszterhez, hogy kérvények minden hónap 5., 15., illetve 25-ig érkeznek hozzá. A községek (városok) rendelkezésére bocsátható foglyok száma 30-nál kisebb nem lehet. Minden foglyocsapatot a létszám 10%-ának megfelelő katonai felügyelő személyzet kísér, tehát legalább egy altiszt és két közlegény. És a felügyelő személyzet csakis a katonai rend fentartására hivatott, a megbízható őrzésről és különösen a szükséges éjjeli őrkörről a község tartozik gondoskodni. A hadifoglyok a többi gazdasági munkától és cseledőtől elkülönítve szállásolandók el. A rendelkezésre bocsátott hadifoglyokat a gazdasági munka teljesítésére az egyes birtokosokhoz a község utalja ki: a ki-

utalásnak lehetőleg úgy kell történnie, hogy az egész csapat a birtokosoknál egymásután végezze el a gazdasági munkát, nem pedig csoportokra felosztva. Noha a hadifoglyok rendelkezésre bocsátását, illetve a foglyatáborból való utuakindítását azok 3 heti orvosi megfigyelés előzi meg, a hadifoglyok megérkezésük alkalmával hatósági orvos által újból megvizsgálandók és a gazdasági munka egész tartama alatt állandó orvosi felügyelet céljából legalább kéthetenként a hatósági orvos által megsejlelendők. Az állandó hatósági orvosi felügyelet költségeinek fedezésére ama munkaadók, akiknek a község a hadifoglyokat kiosztotta, foglyonként és naponként 4 fillérig terjedő összeget tartoznak a község pénztárába befizetni. A község a hadifoglyok igénybevételéért munkabér címén a hadvezetőségnek semmit sem tartozik fizetui. S az élelmezés fejében bizonyos mérsékelt átalányösszeget meg is térít a hadvezetőség. Ez az összeg Veszprém megyében naponta és fejenként 2 korona. A kérvényben kifejezést kell adni annak, hogy a község a felforralt feltételeket ismeri, elfogadja és azokat magára nézve kötelezőnek ismeri, továbbá a kérvényhez mellékelni kell a községi előjáróság által aláírt feltételeket.

A veszprémi villamostelep átvétele.

— Városi közgyűlés 1915. május 28. —

Május 28-án Veszprém város képviselői azért tartott ülést, hogy a villamostelep üzem-bérleti szerződésének megszüntetésével foglalkozzék, s a telepet városi kezelésbe vegye. A múlt évben megindult tárgyalások a háború miatt megakadtak, mert a bérleti szerződés megszüntetését célzó tárgyalások legfőbb feltétele az volt, hogy a város vagy az üzem-bérelő cég a telep hiányos és hibás motorait ki tudja javíttatni kellő időben. A kijavítás lehetőségét azonban a háború megszüntette, egyetlen gépgyár sem vállalkozott arra, hogy szoros határidőre vállalja a gépjavításokat. A város pedig nem tehetett ki magát annak, hogy rossz gépekkel vegye át az üzemet s a telep városi kezelés első heteiben mondja föl esetleg a szolgáltatást. Ezért a május 20-i közgyűlés elé a tanács azt a javaslatot terjesztette, hogy a város szüntesse meg a tárgyalásokat s a körábbi szerződés értelmében figyelmeztesse a céget állandó üzemet szolgáltató kötelességeire.

A közgyűlés előtti napon egészen váratlanul ajánlat érkezett az üzem-bérelő cégtől, hogy a város ne fűszírozza első teendőként a telep gépeinek kijavítását, hanem szerezzen be először tartalék-

gépet, amelynek beszerzése — bár csak a javítások után — ugyis programjában volt. A cég ajánlott is egy új gépegységet: a Röck István-féle gépgyárban véletlenül teljesen készen áll egy 400 H. P. Diesel-motor, amelyet egyik délvidéki város rendelt meg, de a háború miatt szállítani nem tudják, mert a város az előmunkálatokkal nem készült el. A Röck-gépgyár egyáltalán ajánlatot tett a régi motorok javítására is.

A város nem óhajtotta ezt az alkalmat is elmulasztani a telep szanálására s a tárgyalások folytatását javasolta. A május 20-i közgyűlés ezért nem foglalkozott érdemben az ügygel, hanem dr. Komjáthy László polgármestert, Csete Antal dr. tisztifőjegyzőt és Erdős Béla főmérnök helyettesét kiküldötte újabb tárgyalásra. E tárgyalások eredményeivel foglalkozott a mai, pénteki közgyűlés.

A város elfogadta az új ajánlat azon érvelését, hogy az üzem épén csak ellátó régi motorok javítására valamire való cég vállalkozni sem fog tartalék nélkül, mert nem teszi ki magát annak, hogy ha egy gépet elvisz javításra s az itthon levők valamelyikének baja támad, a város sötétségben maradjon s kiféle az a hire legyen ennek, hogy a város azért maradt sötétben, mert az egyik gép X. Y. gyárban van, hanem hozzájárult ahhoz, hogy elsősorban a tartalékgépet szerzi be. A Röck gyárnál megrendelte tehát a készen álló 400 HP. Diesel motort s a telepen szükséges hűtőviztisztító berendezést és egyéb hiányzó alkatrészeket 179.000 koronáért, a 3 régi gépnek javítását pedig 47.000 koronáért, összesen 226.000 koronáért. A Röck gyár a régi gépeket nemcsak kijavítja, hanem azokat a Schulze-Diesel rendszer értelmében átdolgozza és garantálja, hogy átutazás után a gépek a tényleges 150 H. P. egyenként ki fogják adni és garanciát vállal a gépek üzemképes működéséért. Mihelyt a gépház ki lesz bővítve, a mit a város helybeli vállalkozókkal fog elkészíttetni, a Röck István gyár leszállítja a 400 P. H. gépegységet, felszereli s ha ez kifogástalanul működik, a város átveszi az üzem-bérelő cégtől az egész telepet, az egész berendezést, hálózatot stb. és fizet az üzem-bérelő cégnek lelépési díj 25.000 koronát. A városnak tehát az átvétel — némi forgótőkét is számítva, cca 300.000 koronájába kerül. A Röck-féle gépgyár 226.000 korona követelésének a város felét a gépek szállítása és kifogástalan átadása után azonnal, másik felét egy év múlva fizeti, ez után a mindenkori bankkamatlábánál másfél százalékkal magasabb kamatot térít meg. A szükséges t. két egyelőre helybeli pénzintézetek folyószámlán bocsájtják a város rendelkezéseire, a háború után az törlesztéses kölcsönné fog átalakíttatni.

A pénzügyi és villamos ellenőző bizottság, a tanács s az állandó választmány egyhangúlag ajánlották az ismertetett tartalommal megkötött szerződéseknek junktim, vagyis egymás érvényétől

zett tapasztalása, a mély fedezék; a gyors előrenyomulásnak meg kellett akadnia ezeken az akadályokon. Még a köztöbhelynek is sietve kellett eljőnnie a srápnellőtűz elől; ez az első véres nap kellett hozzá, hogy megtanulja a magyar, hogyan kell viselkednie, ha utlevél nélkül látogatja meg az országában az orosz.

A másik napra már beásta magát a dandár és azontul hőiesen küzdve tartotta magát tizen-négy napig, közvetlenül Lublin előtt az egyre szaporodó orosz erő ellen; a brigádéros, a ratosini erdő szélén ültette föl kis sátrát vezérkarával együtt, alig néhány száz lépésre az utolsó lövész-árkok mögött és innen vezette az ütközetet. Az ellenséges golyó és a tűzérősi tűz állandóan járta ezt a nagyon exponált helyet, de a parancsnok az egész kétheti idő alatt nem távozott onnan és példája nagyszerű hatással volt mindenre. Az ellenséges tűzérősi ebben az időben nagyon bőven bánt a municióval és állandóan pásztázta nemcsak az erdőt, ahol a tartalékok sejtette, hanem olykor az a mögött levő falut is; két ízben a köztöbhelyen is menekülni kellett a gránát-tűzből.

A Dankl-hadsereg szeptemberi visszavonulása alkalmával a dandár nehéz feladatot teljesített; a Szan folyón keresztül, vissza egészen a Dunajecig, más csapatokkal együtt a visszavonuló sereg utóvédjét alkotta és véres ütközetekben tartotta fel az előretörő oroszokat. A megerősödött sereg Dunajec mögött megvetve lábát, október első napjaiban ismét offenzívába ment át Ivangorod felé; ez alkalommal a dandár, hogy fáradalmait kipihenje és veszteségeit pótolja, a hadtápvonalat

örizte és csak az erdőken szétugrasztott kozákok összefogdosásával volt dolga.

De a Dankl-hadsereg harmadik operációs vonalán, a november elejétől kezdve a Pilica mellett Porosz-Sziléziát védő hosszú fronton a dandár megint erősen belekerült a tűzbe; vagy ötven kilométerre a porosz határ előtt állott föl a védősereg és megakadályozta a sziléziai invázióra készülő orosz tömegek további előrenyomulását. Hosszu pozícióharok sorozata volt ez a küzdelmes idő; a magyar népfölkelők hosszú hetekig feküdtek a Pilica-menti lövőárkokban és éjjelenként borzalmas puska- és ágyútűztől volt hangos az egész vidék; de mögöttünk nyugodtan zakatoltak a kátovitzi gyárak; az oroszoknak egyetlen áttörő kísérlete sem sikerült és a front kitartott végig.

A dandár utolsó legnehezebb, de egyúttal legdicsőségesebb szereplése a Kárpátokban volt, a hová karácsonykor vitték át az oroszlegény-oroszai és galíciai harcéről. Mondhatatlan öröm fogta el az öreg magyarokat, mikor a vonatról kezdtek észrevenni, hogy megint magyar földön járnak; hamarosan megláthatták azt is, hogy a magyar föl védelmére viszik őket fel a Kárpátokba. Karácsony napján már a balgrodí uton jártak, a mi akkor a miénk volt és most megint a miénk; de sok keserves küzdelembe került azt a kárpáti határt tartani akkor! Január utolsó tizedében indult meg az ismeretes kísérlet Przemysl felszabadítására és ekkor megint csodákat vitt véghez ez a magyar brigád; a hogyan szeptember második felében a saját testével védte a hadsereg visszavonulását, úgy ezen a helyen ott volt

a legelső sorban, a hol testvéreink fölmentésére kellett sietnie. Ennél az előrenyomuláskor született meg az ugynevezett balgrodí ék, a minek neve marad a haditörténelemben, mert három hónapig tudta magát tartani folytonos támadások között az orosz front középebe ékelt. És a mi marandóvá és epikusá teszi ennek a derék magyar dandárnak a történetét az, hogy ennek a veszedelmes beszöggelésnek, a mely állandó oldal-támadásnak volt kitéve és a melyben nap-nap után a bekerítés és átvágás veszedelmében forgott mindenki, a népfölkelő dandár ott volt a liskoi ut felé nyomuló hegyes ék legcsúcán; a Cisna fölötti hegyeken az öreg magyar paraszt, kismesterember, falusi tanító együtt taposta a méteres havat a monarchia legjobb hegyi katonáival, a tiroli vadászokkal.

Lélekemelő látvány volt a dunántúli magyar föld fölkelő népét, ezt a fegyverbe szállt Duna-Rába-szöveget, hozzá Veszprém és Kanizsa fegyveres férfait ott látni a magyar határt védő kárpáti előhegyeken az ő népfölkelő hadnagyainak és főhadnagyainak, odahaza megyei tisztviselőknél, ügyvédeknek, tanároknak vezetése alatt. Ezek nem ülték otthon nélkülözhetetlenség címén, hanem eljöttek oda, a hova eljött a népük, az illető népfölkelő járás. Még az első februári ünnepek felhangzott a kárpáti hóban, kis rutén viskók közt, a java tűzben álló tűzérősi állások mögött a magyar istentisztelet és az otthoni ének; pár száz lépéssel a bacsapódó orosz gránátok mögött egy kis dombhajlásban ötszáz népfölkelő énekelte az Isten áldd meg a magyart!

feltételezeten való megkötését. A javaslatnak dr. Horváth Béla főjegyző által előterjesztett részletes indokaiából a következőket emeljük ki:

Az átvétel célzerűségének és helyességének megítélésénél első sorban azt kell figyelembe venni, hogyan alakul a telep mérlege a város által történt átvétel és kibővítés után. A telep összes kiadásai az 1913. évben (az 1914. évről még nincs számadás) 127.000 koronát tettek ki. Ha ehhez a 300.000 kor. új investíció kamatait is hozzászámítjuk (19.000 korona), a telep kiadásai 146.000 koronára tehetők. Ez összegben minden kiadás, meg a városnak juttatott 3000 kor. bruttó részesedés is benn foglaltatik. Ezzel szemben a telep bevételei az 1914. évben 108.000 koronát tettek ki. Hiány mutatkozik tehát 38.000 koroná. Azonban ha figyelembe vesszük, hogy a telep jövődelmezősége az 1908. évben csak 48.000 kor. volt és ez az összeg az 1914. évben már 108.000 K-ra emelkedett s a folyó évnél első öt hónapja az eddigi évek eredményéhez hasonló emelkedést mutat s ha számításhoz vesszük, hogy a város erőteljes akciót fog kifejteni új fogyasztók szerzése végett, míg a telep, hogy ne kelljen bővítenie, az önként jelentkezőknek is nehézségeket támasztott: a bevétel legalább 136.000 koronát fog kitenni. A kiadásokat viszont a város legalább 10.000 koronával csökkenteni fogja, mert nem fogják terhelni pl. a 2000 koronát kitevő utazási költségek, nem fogják terhelni a központi adminisztrációból a telepre eső költség, nem fog 15.000 korona személyi adminisztrációs dologozni: a mérleg tehát a városra kedvezőtlen nem lesz, a város a telepre ráfizetni nem fog, sőt a későbbi évek folyamán abból jelentős, ezeket kitevő haszna lesz, eltekintve attól, hogy a közvilágításért egy fillért se fizet.

Bár a város a lépési díjjal s a motorok javításával 70.000 korona kiadást vesz magára, ezt az összeget recompensálja az, hogy árammérőkre, új vezetékekre a telep 50.000 koronát meghaladó befektetést tett s az építési tőkéből 22.000 koronát törlesztett, s ezek most a város javára esnek minden megtérítés nélkül.

Végül nem utolsó dolog, hogy a telep megindulásakor házi kezelésben is kétségtelenül előálló deficit hatását a város érezni nem fogja, mert a telep könyvei szerint eddig kimutatott 125.000 korona deficitet teljesen leírják s a várost e címen semmi se fogja terhelni.

Az előadói javaslatához Rothauser Lipót, Rápoth Sándor, Boskovitz Ignác, Steiner J. Jenő és Tisztartó Sándor szólottak. Az utóbbi kettő elutasító, a többiek pártoló értelemben. Különös elismeréssel hangsúlyozván a kiküldött bizottságnak, a tanácsnak s a polgármesterek az ügy dűlőre juttatása körüli nagy érdemeit. A polgármester az ügy fontosságára tekintettel névszerinti szavazást rendelt el. A jelenvolt 36 képviselő közül 34-en megszavazták a javaslatot, ketten, Steiner J. Jenő és Tisztartó Sándor ellene szavaztak.

Az ügyet a június 14-i vármegyei közgyűlés már tárgyalni fogja.

H I R E K.

— A miniszterelnök üdvözlése. Veszprém város pénteki közgyűlésén a napirend előtt szó-lásra emelkedett Koller Sándor udv. tanácsos, bizottsági tag és Olaszországnak a Monarchiával szemben elkövetett árulását súlyos és elítélő szavakkal megbélyegezván, indítványozta, hogy a közgyűlés az olasz királyság ezen perfid eljárása fölött megbotránkozását fejezze ki és egyuttal az ország kormányát s annak elnökét, Tisza István grófot, úgy dicsőítesse, hogy hadseregünket s annak vezetését bizalomteljes reménységgel köszöntse és üdvözlje. A közgyűlés lelkes tapsal járult az indítványhoz s Komjáthy László dr. polgármester a következő szövegű táviratot intézte Tisza István gróf miniszterelnökhöz:

„Tisza István gróf miniszterelnök urnak, Budapest.

Veszprém város közönsége a mai napon tartott közgyűlésében mélységes felháborodással ítélte el és bélyegezte meg jegyzőkönyvében az olasz királyságnak perfid eljárását és a világtörténelemben páratlanul álló szerződészegését. Egyuttal hazafiúi lelkesedéssel adott kifejezést Nagyméltóságod és a bölcs vezetése alatt álló kormány,

ugy dicsőítesse, hogy hadseregünk s annak vezetésével szemben lobogó tántoríthatatlan reményteljes bizalmának és annak az őszinte meggyőződésnek, hogy a nemzet kormánya és a hős hadserege a nemzetet, amelyet a válságos időkben az isteni gondviselés kiváló férfiakkal és hős vezérekkel áldott meg, minden ellenséggel szemben diadalra fogják vezetni.

— Kiténtetés. Ő felsége Schranz István 31. honvédgyalozezredbeli századosnak az ellenség előtt tanúsított vitéz és eredményteljes magatartása elismerésül a hadidiszciplinens 3. oszt. vaskorona rendet, megyesi Schwartz Jenő 7. honvédtábori ágyusezredbeli őrnagynak, gyulafalvi Bulovssky Jenő századosnak és Riedler Béla 31. honvédgyalozezredbeli hadnagynak az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül a hadidiszciplinens 3. oszt. katonai érdemkeresztet adományozta és elrendelte, hogy Makay Imre és Kalmár Aurél 7. honvédtábori ágyusezredbeli főhadnagyoknak, Taag Ede u. e. ezredbeli tüzérségdizciplinens, dukai Takács Gyula 7. honvédhuszárezredbeli főhadnagy, Mjaczovszky Ákos 31. honvédgyalozezredbeli főhadnagy és Pandurovits Kornél 7. honvédtábori ágyusezredbeli hadnagynak a legfelsőbb dicsőre elismerés tudtul adassék.

— Kinevezés. Szomner Ernő dr. a 31. népfőlközel gyalozezred nyílvántartásában álló hadnagy főhadnaggyá nevezették ki. Az állatorvosi tisztviselő, tartalék állományában Havas József és Rotler Mór 7. honvédtábori ágyusezredbeli állatorvos gyakornokok állatorvosokká nevezettek ki.

— A második hadikölcsön. A veszprémi takp.-tárról jegyzetek: Balatoni Szövetség 12.000 K, kislőd kisbirtokosok 5000 K, Rothauser Dezső 1000 K, dr. Török Gyuláné 22.000 K, Emmer-sóhné szegényalap 10.000 K, Veszprémi városi nyugdíjalap 27.500 K, Stoll Miklós 10.000 K, Korai Adolf 2000 K, özv. Tóth Ignác 4000 K, Horuska Lajosné Tüskevár 5000 K, Léránt Antal esperes Ösi 3000 K, Veszprémi ipartestület 10.000 K, Molnár Dániel Kádárta 4000 K, Fodor Kálmán Veszprém 20.000 K, Izraelita szegény segélyegylet 1000 K, Chebra Kadisa szentegylet 5000 K, Nagy László őrnagy 4400 K, Ellő Jánosné Peremarton 1000 K, Jakóci Pál ref. lelkes 4000 K, Weisz Elek 20.000 K, dr. Benkő Károly 20.000 K, Beivel család 10.000 K, Veszprémi hitelszövetkezet 10.000 K, Perényi Antal kanonok 10.000 K, Tauszig Miksa 1000 K, Rothauser Zsigmond 1000 K, Engelhardt Ferenc igazgató 1000 K, Pammer Mária Felsőrs 2000 K, Eisel József Veszprém 4000 K, Pápay Viktor Veszprém 65.000 K, Mészáros János és neje Herend 3000 K, Vajda Lajos Kádárta 1000 K, Karsa Zsigmond szabadi 4000 K, Tési evang. egyházközség 2200 K, Tólas Dániel Felsőrs 10.000 K, Csolnoky István B.-arács 18.000 K, Angeli Márton 20.000 K, Kálmán István 1000 K, dr. Beöthy István hitánár 1000 K, Smidt János Hajmáskér 5000 K, Koller Sándor 10.000 K, Királyszentistváni gazdák 20.000 K.

Az Enyingi Takp.-tárról a második hadikölcsönre történt jegyzetek: Enyingi Takp.-tár 80.000 K. Nagyböb jegyzetek: Dr. Belák Sándor 20.000 K, Szilasbalhás község 15.000 K, Deák József 10.000 K, Hofbauer József 10.000 K, Belák János 10.000 K, dr. Korpády Zoltán 10.000 K, Meuser Józsefné 9000 K, Márkus Sándor 8000 K, csőzi ref. egyház 6000 K, Dég község 7000 K, Pámer Sándor 5000 K, özv. Kiss Sándorné az enyingi ref. egyház számára 4000 K, Baranyai Irén 5000 K, Baranyai Karolin 5000 K, mezőföldi ref. egyházmegye 4000 K, városkidegyví őns. szövetkezet 4000 K, Szabó Károly 4000 K, Pápai János 4000 K, Spitzer János 4000 K, Mezei Lidia 4.00 K, Weisz Ignác 5000 K stb. Az összes jegyzetek összegei: 135.900 korona.

— Kiténtetett népfelkelők. A hadsereg főparancsnoksága Sterc József őrmesternek, Till Ferenc tizedes cím. őrmesternek, Kozma Gyula és Barsi Géza szakaszvezetőknek és Németh Lajos népfelkelőnek, mindannyian a 31. népfelkelő gyalozezredben, az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásának elismerésül az 1. oszt. ezüst vitézségi érmet, Czéh Ádám, Grum János, Juhász

Sándor és Kiss József őrmestereknek és Haupt-völgel Ignác szakaszvezetőknek u. e. ezredben pedig a II. oszt. ezüst vitézségi érmet adományozta.

— A Magyarországi Munkások Rókkant- és Nyugdíjgyűléseinek veszprémi 48. számú hókja vasárnap, e hó 30-án délután 5 órakor a Korona-szálló befizető helyiségében választmányi ülést tart, amelyre az uton is tisztelettel meghívja a választmányi tag társurakat az elnök-ség. Tárgysorozat: a közgyűlés napjának meghatározása és egyéb ügyek.

— A balatoni gőzhajózás. Most jelent meg a Balaton-tavi Gőzhajózási R.-T. június havi menetrendje. Hajójáratok naponként Siófok, Balatonfüred, Tihany és Balatonboglár Révfülp, Badacsony és Fonyód között közlekednek a szokásos időben és pedig Siófok, Balatonfüred, Balatonboglár, Révfülp állomások között és vissza naponként háromszor. Június hó 20-tól kezdve megindulnak a hajójáratok ezenfőlt Siófok, Balatonfüred, Tihany, Balatonföldvár, Balatonszemes, Viriustelep, Révfülp. Balatonboglár, Badacsony, Fonyod, Balatongyörök és Keszthely állomások között is, azonban csak minden vasárnap (reggel 5.25) mindeu hétfőn (ugyanakkor) és minden kedden (délután 2.30) Siófoktól indulóan, míg vissza irányban csak minden vasárnap (déli 2.30) minden kedden (délután 6.00) és minden szerdán (ugyan akkor) Keszthelyről. Bővebb felvilágosítást és menetrendet szívesen küld a társaság igazgatósága Budapest Arany János-utca 7.

— Az „egyetemi tanár ur”. A héten egy „finn egyetemi tanár”, dr. Tonelli néven jelentkező ur járta végig a veszprémi tanintézetek tanárait s kért tőlük különféle címeken pénzbeli segítséget. Az egyik főgimnáziumi tanár azonban felismerte a látogatóban azt a szélhámost, a ki pár évvel ezelőtt Szegeden őt és tanártársait megpumpolta s azután megugrott. Jelentésére a rendőrség keresni kezdte a pompás megjelenésű és kitűnő svádájú „tanár urat” és Proder László rendőrfogalmazó a vasuti várócsarnokban ép akkor fogta el, mikor vonatra akart szállni. Megállapították, hogy Wildenauer Béla a tulajdonképeni neve s a tanársághoz csak annyi köze van, mint a dr. Tonelli névhez s a finn nemzethez. Különböfe nevéken másutt is követett el szélhámos-ságokat. A rendőrség letartóztatta s átadta az ügyészségnek.

— A katona a magyar költségzetben. Kötőnő írónk, Kozma Andor pompás tanulmánya, melyet nemrég egyik háborús délutánon Veszprém-ben olvasott fel, most könyvvalakban is megjelent Radó Antal ismert vállalatában, a Magyar Könyvtárban. A tanulmány friss, színes képben mutatja be a katona-ideál ábrázolását, hogy a magyar költségzetben kezdettől fogva szerepelt s ezzel egyuttal nagy vonásaiban megrajzolja a magyar katonai jellem képét is. A füzetet a Lampel R. (Wodianer F. és fiai) cég adta ki ára 30 fill.

— Lengyel mezőkön, táborfű mellett. Gyóni (Áchim) Géza przemysli verseinek első itthoni (bővített) kiadása. Kiadta az Országos Hadsegélyző Bizottság, Budapest, 1915. március. Ára 1 kor. Gyóni Géza, a Bácskai Hírlap munkatársa a galíciai harcmezőn táborozás közben írt verseit Przemyslben össze gyűjtötte és kiadta, mikor a várt az oroszok körül fogták s annyi sok ezer emberrel ő is a várat védte. A kötetet közel 10.000 példányban kapkodta el a vár őrsége és hónapokon keresztül lelkesítő olvasmánya volt a várőrség magyar csapatainak. Az egyetlen kiadó kötet nyomán az Országos Hadsegélyző Bizottság ujra kiadta a verseket s hadsegélyzési célra forgalomba bocsátja. Az a tény, hogy annyi ezer példányban fogyott el a várbán, elég tájékoztató a kötet tartalma és Gyóni Géza írói egyénisége felől s az új kiadást ezerszámra rendelik most is azok, a kik egy koronáért nemcsak lelkes tanulságot és szorakozást kívánnak találni, hanem a Hadsegélyzés ügyeinek is szolgálatot tenni. Minden könyves boltban megrendelhető.

— A „Vasárnapi Újság” május 23-iki pünkösdi száma megkezdte a nagy galiciai diadalunkra vonatkozó képek közlését — erről majd a következő számokban szenzációs képek lesznek. Egy igen érdekes csoportja a képeknek a magyar honvédhuszarak hőies szereplését mutatja be az északi harctéren, — közte Korkuly főhadnagy híres csapatát, amely oly fényes sikerrel portyáztott az oroszok harczvonala mögött. A többi képek is mind a harctér érdekességeit mutatjuk be. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere

György és Strug András regénye, Szöllősi Zsigmond tárczája, cikk Macchiavelliről. Egyéb közlemények: képek a Lusitaniáról a háború napjai s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Sakkjátok, Halálozás stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalánál (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félre 2 korona 40 fillér.

A Pátria új könyvjegyzéke. most jelent meg. A mai modern világban egy jó könyvjegyzék megbecsülhetetlen szolgálatot tesz a gazdának éppen úgy, mint minden más szakembernek, aki széles látókörrel szakmája irodalmára támaszkodva dolgozik. A mindennapi élet számtalan kérdést vet fel, amelyekre nem elég, ha a szóbeszéd ad valamelyes választ. Ez okosra dolgozó gazdának kimerítően ismernie kell mindazokat az elméleti és gyakorlati tényezőket, amelyeket a felmerült kérdés magában foglal, de ez az ismeret csak úgy lesetséges, ha az idevágó irodalmat áttanulmányoztuk. A Pátria könyvjegyzékének tehát, állandóan ott kell fektetnie a gazda íróasztalán. hogy azonnal kéznél legyen, amidőn a szakirodalom valamely termelési ágba vágó, technikai vagy társadalmi téren mozgó művére szükség van. Az árjegyzék összeállítása igen ügyes, anyaga könnyen áttekinthető s bármely irányú mű a lehető legkönnyebben megtalálható benne. Az árjegyzék díjlanul kapható a Pátria irodalmi r-t-nál, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Akinek szép kocsi vagy hinto kell, főleg, hogy a fővárosba vigye, vagy külföldi gyárosoknak, adja pénzét, mert Varjas Lajos bognár és kocsigyártó-mesternek Veszprémben, a Hosszu-utca (nagy hid mellett) saját házában levő villanyerőre berendezett telepén olcsó áron kaphat igen szép gazdasági kocsikat, könnyű homokfutókat, vagy elegáns kivitelű hintókat. A telepen — amely a legújabb gépekkel van felszerelve — gyorsan és kifogástalanul készítenek minden a bognár és kocsigyártó szakmába vágó dolgot s a tulajdonos das raktárában szolid áron lehet vásárolni mindent, az egyszerű kocsikeréktől a legfényesebb uri hintóig. Emellett javításokat is jutányos áron eszközöl. A törekvő magyar iparos vállalatát olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Az „Ország Világ” e heti (21.) száma pompás kiállításában kedves ajándék a művelt, olvasni szerető közönségnek. Tömerdek olvasnivaló és érdekes illusztrációk sokasága teszik változatossá ezt a régi, közszereketnek örvendő szépirodalmi lapunkat. Irtak ebbe a számba: Markó Miklós, Ballagi Ernő, Szöllősy Balázs, Kersék János, Radványiné Ruttká Emma, Miskey Erzsike, Zivuska Andor, Kelemen Viktor, Moly Tamás, Garaszegehy Sándor, Kiss Menyhért, Mácsa János, Lantay Gizi, Sárkány Imre, stb. Képei: Budapesti önkéntes betegápolónők (17 arckép), Irgalmas-rendi szerzetesek a világháborúban (15 arckép), Ill. Viktor Emánuel és Heléna olasz királyné, az olasz királyi pár autókiránduláson, Giolitti, Bülow, Sir Edward Grey, Lisszabon, Lisszabon bombázása, Ágyuk Lisszabon főutján, Orosz tábori erődtámasz, A mi hőseink (8 arckép), Borbély műhely a Száva partján, Elő zsákmány, Vihar a Szuennél, A nyitrai hadikórház orvosi és tisztikara, Bárány Odón és neje, A gonobizi magyar kórház személyzete és betegek, gróf Andrássy Sándor és fia, Tűzterek (2 kép), stb. galai Kovács Ernő, Pongrácz Sándor altborn agyán, Hirschel Sománé, Hadsegélyező belyegek (2 kép), stb. Rendek rovatok: Színház, Művészet, Irodalom, Zene, Hírek, Közgazdaságok. Az országos-Világ előfizetési ára egész évre 16 korona, félre 8 korona, egyed évre 4 korona. Kiadóhivatal: Budapest V., Hold-utca 7 sz.

Eladó burgonya. Ötven méter-mázsza prima étkezési és 50 méter-mázsza apró burgonya eladó Szentkirályszabadján Pilcsik József béről.

BEZÁRTÁK AZ ISKOLÁKAT a régi tankönyveket jó áron megvásárolja Fodor Ferenc könyvkereskedése, Szabadság-tér 3.

Két tenyészbika eladó. Virius Vince balatonszepezi birtokosnál 2 drb egy és háromnegyed éves tiszt szimenthali bika eladó.

Anyakönyvi kimutatás.

1915. évi május 22-től 1915. évi május 29-ig.

Születés: Auerbáh Károly és neje Kelemen Erzsébet fia József róm. kath. — Lustig Sándor és neje Nagy Mária leánya Ilona róm. kath. — Schäffer Imre és neje Föczény Ágnes fia Imre róm. kath. — Pintiér János és neje Szabó Mária fia János róm. kath. — Strenner György és neje Képes Eva fia Antal róm. kath. — Hollósi Vendel és neje Hozák Rozália fia József róm. kath.

Halálozás: Varga István róm. kath. 28 éves. — Timkó Mária róm. kath. 2 éves. — Pillitz Dávid izr. 83 éves. — Lesnyák János róm. kath. 12 hónapos. — Mustos Mária róm. kath. 12 éves. — Tóth József Gyula róm. kath. 9 hónapos. — Fülöp Károlyné Szekuli Mária róm. kath. 47 éves.

Brett Antal izr. 89 éves. — Kujber Mihály róm. kath. 2 éves. — Kircsi Gyula róm. kath. 5 hónapos.

Házasság: Kreps Antal (özv.) róm. kath. és György Karolin róm. kath.

Littke L. pezsgőbörgyár telepe **PÉCS.**

Pórátkár: Budapest, IV. Szép-utca 3. sz.
Frigyes főherceg és császári és királyi fensége. Szavator Lipót főherceg és cs. és kir. fensége és „Nemzetközi Hálókocsi”- és „Európai Expressz”-Társaság” szállítója.

Pezsgőfajok: „Sport”, „Grand Vin Sec”, „Casino”, „Extra Sec”, „For England” (sz. vanykas), „Britania”, „Extra Dry” (cukor nélkül).

Hirdetmény.

A Veszprémmegyei Takarékpénztár Részvénytársaság Veszprémben, tudatja t. üzletfeleivel, hogy f. évi június 1-től kezdődőleg

állandó
betétek után 4 1/2 %

folyószámla
betétek után 4 %
kamatot fizet.

Az intézet fizeti a tőkekamat adót is.

Az igazgatóság.

Kerüljük a külföldi fürdőket!

Balatonon mesés szép levelezőlapokat százfélé változatban színes és művészi kivitelben raktárban tart Fodor Ferenc veszprémi papírzülete.

Menjünk üdülni a Balatonhoz!

Ajánljuk világhírű és kiváló magánjáró és vontatású gőz- és benzin cséplőgépeinket.

Magánjáró

kötő- és fűrészelő-
gépeket,
közép és magasnyomású
nyersolaj motorokat,
SZALMAPRÉSEKET.
Kellner és Schanzer
Budapest, Kálmán-utca 3.

Államilag engedélyezett, hatósági felügyelet alatt álló
Középiskolai fuinternátus
Győr, Árpád-ut 13.

Tulajdonos: özv. dr. Kovács Zoltánné.

Centrális fekvés! Modern berendezés!

Gondos ellátás! Tanári felügyelet!

Szakszerű testnevelés! Kíváncsiak prospektus!

Fontos! Nélkülözhetetlen! Nagyszerű!

Gazdaságoknak, géptulajdonosoknak kevés pénzért finom lisztet készítő malma lehet.

Uj malomjárat!

Örlőkővek, sikszítával együtt szerelve a járat nagysága szerint

finom lisztet készít óránként 20—140 kilót
darál óránként 100—800 „

Tökéletes kézidaráló, svéd marokrakó és kőekető aratógépek.

Kellner és Schanzer

Budapest, Kálmán-utca 3. sz.

MILLIÓK használják

Köhögés

rekedtség, katarrus, elnyálkásodás, hörgőhurut ellen

KAISER mell karamelláit

a „három fenjével.”

6050

közi, megerősített orvosi és magánhi-zonyítványt kezelkedik a biztos sikerért.

Különösen kellemes és jóízű bonbonok

Csomagja 20 és 40 db., doboza 60 db.

Kapható: Csemke Lipót, Incze Kálmán és Kocsuba Fény (Fekete és) gyógyszerüzében, Veszprémben.

Wolf Béla gyógyszerüzében Szentgál.

Busul Nikita, hogy nem válogathat képes levelezőlapokból, amelyek most érkeztek a Fodor-féle papírkereskedésbe, Szabadság-tér 3. sz.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság
veszprémi főügynöksége

elfogad tűz-, jég-, betörési-, baleset-, szavatossági-, élet- és járadék-biztosításokat. A társaság a legrégibb és legnagyobb magyar biztosító intézet; biztosítéki alapjai meghaladják a 210 millió koronát s így minden tekintetben a legnagyobb biztonságot nyújtják.

Irodahelyiség: Szabadság-utca 3. szám földszint.

Képviseli: Suly László.

(Sisal)

„MANILLA”
kőekető zsinag

aratógéphez.

Elsőrangú minőség 100 kilogrammonként ca 2 kgmmos gombolyagokban **280—K.**

Másodrangú minőség 100 kilogrammonként 12-30 kgmmos gombolyagokban **250—K.**

KÉVE-KÖTÉL

MANILLA kender zsinórból saját csútkös 1000 darab **18—K.**
Ugyanaz facsatos **28—K.**

KÉVE-KÖTÉL juttafonálból

facsatos 1000 darab 140 hosszú 15 kg. súlyban **24—K.**

— Mintával készséggel szolgál —

SINGER MÓR W. ÖZV. ÉS FIA

kender- és jutaárak, gabonás és szalmazsák, pakrók és mindenféle gazdasági kötélanyagok, linoleum gyári raktára. Persze szívesen közvetlen behozatala. Levélbel megkeresésre megfelelő választókat áránlatlalt küld Győr, Dr. Kovács Pál-utca (Tejfeles-utca) 1. szám.